

Universitätsbibliothek Paderborn

Domus Æternitatis

Reserata, Et Ad Ingrediendum Quotidie Memorïæ cogitationibus,
Intellectûs considerationibus, ac voluntatis affectibus Aperta ; Serviet
quoque pro Concionibus; uti & pro Exhortationibus, in Agoniae Domini
Sodalitatibus

Dirckinck, Johann

Coloniae Agrippinae, 1713

20. Differentia temporis & æternitatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50597](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50597)

hora æternitatis, à te facta fuisse cupies. Sic tibi & vitæ, & mortis & æternitatis hora erit beatissima.

CONSIDERATIO XX.

Differentia temporis & æternitatis.

Tempus breve est. 1. Corinth. c. 7. 29. *Æternitas, longiturnitas vitæ.* Baruch, c. 3. 14.

27. Februarii.

I. **Q**uemadmodum in cognitionem simplicium, ut docet D. Thomas, venimus per composita: dicimus enim simplex est, expers compositionis: ita quoque nos in cognitionem æternitatis oportet venire, per tempus; illud conferendo cum æternitate, breve cum longo, successivum cum permanente; finitum cum infinito, ut differentia utriusque melius cognoscatur. Primò igitur temporis brevitatis proponitur à S. Jacobo Apostolo dum ait: *Quæ est vita vestra? Vapor est ad modicum parens & deinceps exterminabitur. Vapor est, quot modis is diffilari potest; una gutta è capite decidens, unus catar-*

160 *Domus eternitatis. Consideratio*
catarrhus apoplecticus, unus animalculi
venenati morsus, unus auræ pestiferæ af-
flatus, fati est. Vapor, solis virtute ele-
vatus, jucundum quandoque dat specta-
culum: sed quamdiu durat? *Ad modicum.*
Subitò enim cadit, & in nihilum resolvi-
tur. Sic homo & vita hominis hodie ab
omnibus conspicitur, cras exterminatur.
Elevati sunt ad modicum, & non subsistent.
Job. c. 24. 35.

II. Deinde temporis brevitás; patet ex
Apostolo 1. Corinth. c. 7. 29. *Tempus bre-
ve est.* Quàm verò breve sit, docuit Vates
Regius, dum dixit: *Homo vanitati simi-
lis factus est: dies ejus sicut umbra præ-
tereunt.* Psal. 143. De eadem temporis
brevitate Job ait: *Qui quasi flos egreditur
& conteritur & fugit velut umbra.* c. 14. 2.
Veluti umbra in momento fugit & eva-
nescit; ita homo, & vita ac tempus ejus:
quid brevius? Æternitas verò longa est,
infinitos enim sæculorū milliones com-
plectitur, & fine caret. *Æternitas, longi-
turnitas vite.* l. c.

III. *Tempus breve est.* l. c. visitat enim
nos tantum labendo & transeundo, &
sub-

subsecivis particulis, stillulisque effluendo; absque eo, quod vel momento sistat: sed instar fluminis nunquam non labentis, instar nuntii citissime currentis properet. Æternitas verò est longa, quia est infinita nullis annorum, ævorumque curriculis emetienda. *Æternitati comparata brevis est omnium temporum longitudo: in conspectu enim tuo, mille anni, quasi dies una, reputantur.* S. Hieron., ep. 139.

Colloquium.

QUare, anima mea, frequenter cogita, quàm breve sit vitæ tuæ tempus, & quàm longa sit æternitas: hæc enim cogitatio ad curam temporis pretiosæ, & fervorem te incitabit. Sæpe te interroga: *Nunquid paucitas dierum meorum finiretur brevi?* Job. c. 10. 20. & responde, ita, ita, brevi finis erit; jam navicula tua plenis velis ad portum progreditur. *Vita enim nostra, est naviganti similis; is namque qui navigat, stat, sedet, jacet, vadit; quia impulsu navis ducitur; ita ergo & nos sumus, qui sive vigilantes, sive dormien-*

162 *Domus aternitatis. Consideratio
mientes; sive tacentes, sive loquentes; sive
ambulantes; sive volentes, sive nolentes;
per momenta temporum, quotidie ad finem
tendimus. S. Gregor. L. 6. epist. 26. & ce-
leriter portum subimus.*

28. Februarii.

I. **T**empus est *sucessivum* & semper
fluens: *Fluit tempus* & avidissimos
sui deserit: *nee quod futurum est, meum est;*
nee quod fuit; in puncto fugientis temporis
pendeo. Seneca L. 7. nat. qq. c. 32. *Fluit*
ergo perpetuò, & punctum temporis,
puncto succedit: annus annum, mensis
mensem, dies diem pellit; & hora, horam
extrudit: Dies diei eructat verbum, quòd
cedere & sibi locum dare debeat, & nox
nocti indicat scientiam. Psal. 18. 2. *Decla-*
rátque perpetuam illam ac constantem
dierum ac noctium sibi succedentium al-
ternationem, à Deo orbis moderatore
provenire. Aternitas verò est permanens
& immobilis, stat inconcussa, instar co-
lumnæ Herculis; instar turris aut phari
immobilis, in medio maris; ad quam,
undæ allisæ præterfluunt.

II.

II. Tempus est *successivum*, quia partes habet separatas, simul stare non valentes; sed sese successivè pellentes; aliæ enim sunt præteritæ, aliæ futuræ, & nihil præsens est in tempore, nisi unicum momentum indivisibile, quod mox transit & evanescit. Æternitas Dei est *permanens*; nam in ea omnia sunt simul, & semper in eodem statu consistunt: caret partibus, nihil habet præteriti, nihil futuri, omnia illi sunt præsentia; ipsâque est tota simul & indivisibilis.

III. Tempus est *successivum*, ideóque vocatur *nunc volans*: quia instar navis, avis, sagittæ, imò instar fulminis celerimè avolat: atque ubi avolavit, est irrevocabile; sisti, teneri, aut recipi nequit; unde adagium: *Fronte capillata, post est occasio calva*. Et S. Augustinus serm. 6. ex 40. tempora nostra, *hujus sæculi volaticos transitus* nuncupat. S. Petrus Damiani opusc. 13. c. 17. ea vocat *volubilis sphaera necessitatem, quiescere nescientem*, siderum transitum & elabentis temporis excursus: qui nihil est aliud nisi cursus ad mortem; in quo nemo stare, nemo tardius

164 *Domus eternitatis. Consideratio*
diùs ire permittitur; sed omnes pari mo-
tu urgentur atque impelluntur. Æterni-
tas verò est quasi *nunc stans*; ac perma-
nens: stat enim velut rupes, aut marpesia
cautes. Mente concipe horologium
quoddam urbicum, in quo index stet im-
motus, horarum notæ circumagantur.
sic æternitas stat, sibi que constat; dum
horæ nostræ, ac tempora, cunctaque illis
contenta circumaguntur, accedunt, rece-
dunt; veniunt, abeunt ac disparent.

Colloquium.

CONSIDERA crebrò, anima mea, hoc
successivum, & hoc *permanens*; hoc
nunc volans, & *nunc stans* ac perpetuò
permanens: & videbis sole clariùs, quàm
parvi ducenda sint omnia terrena, quæ
transeunt, quàm verò magni æterna, quæ
immobilia perstant. *Quid enim potest*
grande esse, quod finem habet? S. Hieron.
in Psal. 89. Quia hoc ipso quòd finem ha-
bet, quod transiit, ac desinit; perinde se
habet, ac si nunquam fuisset: frueri,
quacunque voluptate, honore, gloriâ; &
post priveris; quid ex iis restat, nisi tristis
memo-

memoria amissorum , quæ ed est acer-
bior, quò bona illa extitère dulciora: quò
enim suavior possessio , ed amarior est a-
missio. Et vel ex hoc capite, disce ea con-
temnere.

29. Februarii in anno bissextili.

I. **T**Empus denique finitum est, & in eo
omnia finiuntur ac terminantur :
unde dicitur. *Generatio advenit, generatio
præterit, nihil permanens sub sole, suis
spatiis transeunt universa. Eccles. c. 3. 1.*
*Omnis caro fœnum, & omnis gloria ejus
quasi flos agri, exsiccatum est fœnum, & ce-
cidit flos, quia spiritus Dei sufflavit in eo.*
Isaia c. 40. 6. Sicut enim fœnum in terra,
vel folium in arbore nascitur, crescit, vi-
rescit, exsiccatur & dejicitur : ita carnis
nostræ natura, nascitur, ex progenie pa-
rentum, crescit in infantia atque pueri-
tia, florescit in adolescentia, maturescit in
juventute, arefcit in senectute, & dejici-
tur in morte. Atque ita cum tempore,
finiuntur omnia, arefcunt omnia, deci-
dunt omnia. *Æternitas verò omnia in
suo statu illæsa conservat.*

II.

II. *Tempus finitum*, omnia finiens, omnia destruens. Audi Siracidem: *Omnis caro sicut fœnum veterascet, & sicut folium fructificans in arbore viridi, alia generantur, & alia dejiciuntur. Sic generatio carnis & sanguinis, alia finitur, & alia nascitur, omne opus corruptibile in fine deficiet, & qui illud operatur, ibit cum illo.* Eccli. c. 14. 18. Et quidem celeriter. *Iniquorum potentia*, ait S. Gregorius: *fœni floribus comparatur, quia nimirum carnalis gloria, dum nitet cadit, dum apud se extollitur, repentino interrupta sine terminatur.* L. 16. Mor. c. 5. *Æternitas verò, finem nescit, terminis non clauditur, sed in sæcula sæculorum, sine fine protenditur.*

III. *Tempus finitum*, tempus edax rerum, omnia devorat & absumit, scilicet, Imperia, Regna, Provincias, Magistratus, Urbes, arces, mœnia, palatia, templa, Reges, Principes, Præsules, Comites, Nobiles & ignobiles. Et ô quàm citò, ista absumentur omnia? Pergit S. Gregorius l. c. & omnia mundana stipulæ, fumo, nebulæ comparat. *Sic, ait, aurarum flatus in altum stipula rapitur, sed casu concio*

adima revocatur. Sic ad nubila fumus
attollitur, sed repente in nihilum tumescen-
do dissipatur. Sic ab infimis nebula ascen-
dendo se erigit, sed exortus hanc solis ra-
dius, ac si non fuerit, abstergit. Sic in her-
barum superficie nocturni roris humor
aspergitur, sed diurni luminis subito calo-
re siccatur. Sic spumosa aquarum bullæ, in-
choantibus pluviis excitatæ, ab intumis-
ceratim prodeunt, sed eò celerius diruptæ
deperunt, quò inflatæ citius extenduntur;
cùmque excrescunt, ut appareant, crescen-
do peragunt, ne subsistant. Sic omnis pom-
pa & mundi gaudia absumentur. Æterna
verò in primævo statu, absque corru-
ptione conservantur. Deus, Angeli, San-
cti, cœli & cœlestia omnia. *Regnum tuum
regnum omnium seculorum. Psal. 144. 13.*

Suspiria.

O Quàm breve est tempus & omne
quod transit cum tempore! O quàm
longum est, quod æternum est, & durat
cum æternitate! O tempus! quod non
es aliud, nisi successiva duratio rerum
caducarum, finem exigentium, utinam

H

sanctè

168 *Domus eternitatis. Consideratio*
sanctè te semper impenderem, & fluxa
omnia aspernarer! O æternitas! quæ es
duratio constans & invariabilis rerum
nunquam finiendarum, utinam sic tran-
sirem per illa caduca brevi dimittenda,
ut non amitterem ista stabilia, nunquam
terminanda! sed quomodo fiet istud?
Cogita, rumina, considera crebrò, hinc
æterna, inde momentanea: *Qui enim Dei*
æternitate perspectâ, breve, & penè ad pun-
cti instar, humane vite spatium cogitave-
rit; ante oculos suos semper habebit interi-
rum, & erit humilis atque dejectus, omni-
umque rerum contemptor. S. Hieron. in
epist. ad Ephes.

CONSIDERATIO XXI.

Natura æternitatis.

Ab eterno usque in eternum. I. Para-
lip. c. 16, 36.

I. Martii.

EXplicavimus hætenus æternita-
tem, per symbola, similia, hiero-
glyphica, per annos, dies & tempora. Ve-
rùm quis tandem ipsam æternitatis na-
turam